

Undervisningsministeren (K. B. Andersen): Det problem, som hr. A. Chr. Andersen nævner, er blevet mig præsenteret i ministeriet nogle gange i den sidste tid, fordi det virkelig er et problem. Adgang til optagelse på kursus til handelseksamens forskellige linjer er jo foruden af de for kundskaber, der kræves, afhængig af de enkelte linjer, betinget af, at eleven enten tidligere har bestået en handelsmedhjælper-eksamen eller er fyldt 17 år den 31. oktober det år, da undervisningen påbegyndes, det er en regel, der er fastsat i bekendtgørelse om handelseksamen. Jeg finder det rigtigt at gøre opmærksom på, at denne bekendtgørelse er udformet efter forslag fra den i 1962 nedsatte kommission angående handels- og kontoruddannelsen, der havde bred repræsentation fra både erhvervsorganisationerne, arbejdsmarkedets parter og de forskellige lærerorganisationer.

Begrundelsen for denne særlige aldersbetingelse, som også i begyndelsen har undret mig, er — det er jo en aldersbetingelse, der kun gælder for dem, der ikke tidligere har bestået handelsmedhjælper-eksamen — hensynet til mesterlæren. En ophævelse af denne aldersgrænse vil let kunne føre til et brud med det hidtidige princip for mesterlæren om samtidig praktisk og skolemæssig uddannelse, fordi de, der inden læretiden har bestået en handelseksamen, jo ikke skal følge den normale lærlingeundervisning på handelsskolen i selve læretiden.

Det kan selvfølgelig diskuteres, om mesterlærens princip om samtidig praktisk og teoretisk oplæring er det rigtige system, men det kan vel ikke være rigtigt ved en bekendtgørelse at undergrave et hovedprincip i den eksisterende lovgivning.

Jeg vil gerne, så stærkt som jeg kan, understrege, at det ikke er rigtigt, som hr. A. Chr. Andersen sagde, at det sædvanlige er, at handelseksamen er bestået, før et læreforhold indgås. Det er så absolut undtagelsen. Den almindelige faglige grunduddannelse for de unge under 18 år må, så længe lærlingeoven opretholdes, både inden for handels- og kontorfagene og inden for håndværksfagene være lærlingeuddannelse med sideløbende praktisk og teoretisk uddannelse. Om systemet skal opretholdes,

bliver nu taget op til overvejelse, som det også tidligere er nævnt her i tinget.

Men der er et specielt spørgsmål, og det var bl. a. det, hr. A. Chr. Andersen var inde på; det angår elever f. eks. fra 10. klasse eller realklassen, der direkte vil fortsætte på handelsskolen til handelseksamen, men først fylder 17 år den 1., 2. eller 3. november eller et stykke hen i november eller i december. Alle de tilfælde, hvor aldersbetingelsen er den eneste hindring for adgang til kursus, bliver nu forelagt ministeriet til afgørelse, og jeg vil søge at komme igennem med så smidige afgørelser som muligt.

Vi søger for øvrigt i øjeblikket at få et materiale til belysning af, hvor stort problemet er, ved at spørge rundt om på skolerne. Så snart materialet foreligger, vil vi forelægge det for uddannelsesrådet for handels- og kontorfagene; det regner jeg med kan ske om et par måneder eller måske lidt før, umiddelbart efter påske, og når der foreligger en udtalelse fra rådet kort tid efter, vil jeg tage stilling til, på hvilken måde det vil være rigtigt og rimeligt at ændre de adgangs-betingelser, som hr. A. Chr. Andersen her omtaler, således at vi kan undgå urimeligheder i forbindelse med den nuværende aldersgrænse.

A. Chr. Andersen: Jeg takker for så vidt for svaret, men jeg vil dog gerne tilføje, at den begrundelse, man brugte i kommissionen, at det var af hensyn til mesterlæren, man ville fastholde aldersbestemmelsen, tror jeg ikke gælder i almindelighed mere. Jeg er ikke enig med undervisningsministeren i hans betragtning, at det i hvert fald er usædvanligt, at man tager denne handelseksamen, før man går i lære. Det er ved at være meget, meget almindeligt, og måske, som jeg understregede til sidst i mit første indlæg, er det særlig almindeligt i landdistrikter, hvor der er langt til lærepladserne og det derfor er mere besværligt at søge undervisningen i læretiden. Det er i hvert fald ret almindeligt, at man nu i højere grad bruger kvinder som halvdagsmedhjælpere i forretning, indtil man kan få en lærling, der har den 1-årige handelseksamen.

Jeg takker som sagt, fordi man nu vil